

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 713
van **LEO PIETERS**
datum: 9 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Opslag risicohoudend medisch afval (RMA) - Mexico Natie Zwijndrecht

Door de coronacrisis is de hoeveelheid risicohoudend medisch afval (RMA) sterk gestegen. De enige verwerkingsinstallatie voor RMA in het Vlaamse Gewest is MediPower, op de Indaver-site in Antwerpen. Omdat MediPower niet genoeg opslagcapaciteit heeft om al het RMA op te slaan, wordt nu ook een loods gebruikt bij Mexico Natie in Zwijndrecht. De Vlaamse Regering besliste op 24 april 2020 om alle extra kosten ten gevolge van de tijdelijke opslag van RMA in de loodsen van Mexico Natie te vergoeden aan Indaver.

1. Wat is de totale capaciteit die in de loodsen van Mexico Natie voorzien wordt voor de tijdelijke opslag van RMA in afwachting van verwerking door MediPower? Is deze opslag aan een omgevings- of andere vergunningsplicht onderworpen? Werd daarvoor een omgevingsvergunning afgeleverd? Werden daarvoor andere vergunningen afgeleverd, en zo ja welke dan?
2. Welke maatregelen werden bevolen en effectief opgelegd om deze opslag onder veilige en gecontroleerde omstandigheden te laten geschieden? Werden door de omgevingsinspectie en/of de gezondheidsinspectie reeds controles uitgevoerd op deze opslagsite teneinde na te gaan of de opslag in veilige omstandigheden voor de mens en het leefmilieu geschiedt? Zo neen, waarom niet? Zo ja, wanneer dan en door wie, en wat zijn de bevindingen van deze inspecteurs?
3. Hoeveel heeft deze tijdelijke opslag in de loodsen van Mexico Natie intussen reeds aan de Vlaamse Regering gekost? Wat zijn de actuele prognoses qua verdere kosten, tijdsduur en opslagcapaciteit voor de verdere tijdelijke opslag van RMA in de loodsen van Mexico Natie?
4. Wat is de impact van deze noodopslagmaatregel, die in het kader van de COVID-19-crisis werd genomen, op de Vlaamse begroting (inzonderheid de recentste begrotingsaanpassing 2020)?

ANTWOORD

op vraag nr. 713 van 9 juni 2020

van **LEO PIETERS**

1. De gehuurde loods van Mexico natie heeft een oppervlakte van 5500 m² en heeft een capaciteit van ca. 1000 ton regulier RMA of ca. 5000 paletten. Mexico natie beschikte op die locatie reeds over een omgevingsvergunning voor de op- en overslag van 20.000 ton niet-gevaarlijk en gevaarlijk afval. RMA wordt beschouwd als een gevaarlijke afvalstof. Het feit dat hal reeds vergund was, was een belangrijk argument bij de keuze van de locatie. Op 27 maart 2020 richtte ik een brief naar mevrouw Cathy Berx, gouverneur van Antwerpen met het verzoek om overeenkomstig het DABM een veiligheidsmaatregel te nemen, zijnde het inrichten van een centrale opslagplaats voor RMA. Op 10 april werd dit besluit tot het nemen van de veiligheidsmaatregel door de gouverneur getekend met daarin bijkomende strenge uitbatingsvoorwaarden om de veilige opslag te kunnen garanderen. Deze voorwaarden werden opgesteld in nauw overleg met de afdeling handhaving, OVAM, de federale gezondheidsinspectie en de brandweer. De bestuurlijke maatregel van de gouverneur laat de exploitant toe de hal te exploiteren voor de opslag van risicohoudend medisch afval onder bepaalde voorwaarden. Wanneer niet meer aan de voorwaarden van het besluit van de gouverneur wordt voldaan, valt de opslag van het RMA wel onder de omgevingsvergunningsplicht.
2. De na te leven voorwaarden m.b.t. de RMA-opslag om veiligheid en gezondheid te garanderen, werden opgenomen in een veiligheidsmaatregel van de gouverneur dd. 10 april 2020 (zie bijlage). Deze voorwaarden kwamen tot stand na overleg tussen het kabinet van de gouverneur, OVAM, gezondheidsinspectie, brandweer en Afdeling Handhaving. De opslag dient te voldoen aan alle eisen voor de opslag van gevaarlijk afval en RMA zoals voorzien in de wetgeving (VLAREM II, VLAREMA). Er werd geen enkele versoepeling voorzien, net in het tegendeel, in de veiligheidsmaatregel werden strikte bijkomende voorwaarden voorzien. De toezichthouders van de Afdeling Handhaving staan in voor controle op de naleving ervan op het terrein. Voorafgaand aan de eerste opslag werd een werkplan opgesteld dat door de toezichthouder werd goedgekeurd en waarin de naleving van de voorwaarden werd geconcretiseerd. Een inspectie ter plaatse, waaruit geen opmerkingen bleken, werd uitgevoerd op 23 april 2020. Er werd onmiddellijk meer dan 100 ton (850 paletten) RMA aangevoerd waar op dat moment geen andere oplossing voor voorhanden was. Sindsdien volgt een wekelijkse rapportering door het bedrijf over enerzijds de hoeveelheid aan- en afgevoerd afval, evenals over de verwerkte hoeveelheid RMA, en anderzijds de automatische temperatuurbewaking in de opslaghal en de bevindingen van de verplichte bedrijfseigen rondgang met infraroodcamera om broei te detecteren. Sinds 7 mei 2020 is door de dalende opnames van coronapatiënten de opslaghal van Mexiconatie te Zwijndrecht echter terug leeg en volgden er geen controles ter plaatse meer. Alle RMA wordt sindsdien opnieuw rechtstreeks afgevoerd naar de MediPower verwerkingsinstallatie, op de Indaver-site in Antwerpen.
3. De kosten zijn afhankelijk van verschillende variabelen: de huur van de loods, de koeling, de bewaking, de bijkomende handling van het RMA, enz. Volgens een eerste voorlopige berekening zouden de kosten ca. 160.000 euro bedragen.

Oorspronkelijk werd er verwacht dat de hoeveelheid RMA ging verdubbelen. Sommige experts uit de gezondheidssector spraken zelfs van een verdrievoudiging. Om de druk

in toename aan RMA wat trachten te temperen werd in overleg met ziekenhuiskoepels beroepsfederaties Go4Circle, Interafval en Indaver en met input van virologen gezocht naar een pragmatische oplossing voor de volumineuze fractie in het RMA. OVAM heeft dd. 30/03/2020 op basis van het advies van de virologen, een sorteerrichtlijn uitgevaardigd m.b.t. scheiding van Niet risicohoudend en risicohoudend medisch afval van Covid-19 patiënten waarbij beperkte of niet besmeurde droge fracties na al dan niet 72h quarantaine afgevoerd mogen worden via NRMA circuit voor verwerking in een huisvuilverbrandingsoven. Op deze wijze hebben de hoeveelheid bijkomende RMA kunnen beperken tot een stijging van 65% in volume en 17% in gewicht. Zo hebben we dus ook de kosten kunnen beperken. Eens we vaststelden dat de hal meer dan voldoende groot was, hebben we ook beslist om de hal mee te laten gebruiken voor de tijdelijke opslag van buitenlands RMA (Nederland, Ierland, Duitsland en Luxemburg) en om hen een evenredig deel van de kosten te laten betalen en zo een deel van de kosten ten laste van het Vlaams Gewest te recupereren. OVAM monitort de hoeveelheid geproduceerde RMA week na week. We zullen op basis van deze gegevens het contract na 15 juli niet laten doorlopen.

4. Indien er geen tweede piek komt, zullen de kosten beperkt blijven tot deze hierboven vermeld. Indien de 2de piek erger wordt dan deze eerste en we de bijkomende opslag terug nodig zouden hebben, kunnen, onder voorbehoud dat deze hal nog beschikbaar is, de kosten oplopen tot ca. 400.000 euro.

BIJLAGE

[Veiligheidsmaatregel](#)